

Notat om FVU og OBU

De folkeoplysende organisationer er væsentlige aktører i forhold til den vigtige opgave med at give borgerne grundlæggende færdigheder indenfor læsning, skrivning og matematik samt afhjælpe ordblindhed (forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning).

Samtidig er denne indsats højt politisk prioriteret. Målet for FVU er 40.000 kursister om året, et mål der fortsat ikke er nået – selv om den aktuelle krise har medført et markant opsving i aktiviteten.

Det er DFS' opfattelse, at en ændring af myndighedsplaceringen og ændringer i reguleringen af myndighedsfunktionen er nødvendig, hvis relevante tilbud om FVU og OBU skal nå alle de borgere, der har behov for det. Myndighedsfunktionen burde varetages af Undervisningsministeriet, som så kunne indgå driftsoverenskomster med en række aktører såsom VUC, AMU, erhvervsskoler, oplysningsforbund, højskoler og daghøjskoler.¹

Hovedproblemstillingen er at VUC, udover at være udbyder af FVU og OBU, også fungerer som myndighed. Derudover er myndighedsopgaven ikke reguleret på en hensigtsmæssig måde.

Det skal understreges, at samarbejdet med VUC mange steder fungerer udmærket. Det er imidlertid ikke holdbart med en situation, hvor uvildig myndighedsudøvelse ikke er sikret i regelsættet men helt afhænger af god vilje hos myndighedsudøveren.

Vi oplever bl.a.:

- Visse VUC'er begrænser antallet af driftsoverenskomstparter eller udnytter på anden måde deres myndighedsfunktion til at styrke deres egen konkurrencesituation som udbyder – f.eks. ved at driftsoverenskomster indeholder bestemmelser, der indebærer, at driftsoverenskomstparterne begrænses væsentligt i deres muligheder for at udbyde og udvikle FVU/OBU
- Regelsættet har givet anledning til en voldsom bureaukratisering i forbindelse med indgåelse af driftsoverenskomster – en bureaukratisering som er helt unødvendig på et område, hvor virksomheden er detaljeret reguleret via lov og bekendtgørelser.
- Det er en administrativ belastning for driftsoverenskomstparter i folkeoplysningen, at de skal underlægges VUCs administrationssystem og rutiner, som passer med VUCs institutionsvirkelighed, kursusterminer og ferieperioder men ikke med driftsoverenskomstparternes.
- Det har været lovgivernes intention, at der skal opnås synergieffekter mellem FVU og OBU. En del driftsoverenskomstparter har imidlertid fået afslag på ansøgning om en OBU-driftsoverenskomst, uagtet at de har en FVU-driftsoverenskomst og tilbyder forløb til borgere og virksomheder, hvor synergieffekterne vil være åbenlyse.

Danish Adult Education
Association

Gl. Kongevej 39 E, 2.tv.
DK 1610 København V

Telefon
+45 33 15 14 66

Telefax
+45 33 15 09 83

www.dfs.dk
dfs@dfs.dk

side 2

- I voksenvejledningsnetværkene er der problemer med koordinering, alsidighed og neutralitet i oplysnings- og rådgivningsvirksomheden om FVU idet alle relevante aktører ikke inddrages. Det er problemer som DFS frygter, vil blive videreført og måske forstærket i VEU-centrene.

Den aktuelle situation er ikke bæredygtig og har alvorlige negative konsekvenser for borgere, virksomheder, pædagogisk kvalitet og aktivitetsniveau.

Ovenstående er baggrunden for DFS' forslag til ændring af myndighedsplaceringen og reguleringen af myndighedsfunktionen.

DFS' forslag til løsninger:

Myndighedsopgaven bør ligge i Undervisningsministeriet.

Omfanget af arbejdsopgaver i forbindelse med myndighedsfunktionen kan minimeres og smidigheden i FVU og OBU- tilbuddet kan maksimeres på denne måde:

- A. Undervisningsministeriet udarbejder kortfattede standarddriftsoverenskomster, der henviser til gældende lovgivning. Standarddriftsoverenskomster anvendes obligatorisk. Lovgivningen er så detaljeret med hensyn til krav til udbydere, undervisning og undervisernes kvalifikationer, at en driftsoverenskomst næppe behøver at fylde mere end en side.
- B. Der udarbejdes standarddriftsoverenskomster for henholdsvis FVU og OBU samt for kombination af FVU og OBU.
- C. Der indgås driftsoverenskomst med alle de ansøgere, der har de kvalifikationer, som loven kræver. Driftsoverenskomsten bortfalder, hvis der ikke har været aktivitet i et år, og driftsoverenskomstparten ikke kan sandsynliggøre, at man kommer i gang med aktivitet inden for kort tid.
- D. Driftsoverenskomstparten skal ved indgåelse af driftsoverenskomst dokumentere, at lederen har de nødvendige kvalifikationer, som blandt andet skal sikre, at de lærere, der ansættes, har de fornødne kvalifikationer.
- E. Driftsoverenskomster forlænges automatisk, såfremt der ikke er grund til andet (misligholdelse af regler, manglende aktivitet).

¹ DFS har tidligere fremsendt lignende forslag til undervisningsminister Bertel Haarder i brev af 31. oktober 2008.